

Tweemaandelijke uitgave Protestantse Gemeente Wassenaar • nr. 44 • juni/juli '19 • www.pkn-wassenaar.nl

In dit nummer

Pagina 3

Kerk en samenleving

Doel van de commissie Kerk en Samenleving is: de samenleving de kerk binnenhalen en omgekeerd, om zo de importantie te benadrukken.

Pagina 4:

Honderd jaar NPB

Onder het motto '100 jaar in 100 dagen' viert de NPB het eeuwfeest. Een interview met NPB-voorzitter Karin Vogelaar.

Pagina 6:

Jeugdwerk

Er liepen al prachtige dingen. En er zijn nieuwe activiteiten opgestart, zoals Kids Church, Spelen met Vuur voor tieners, Soul Gym en Intermezzo.

Pagina 7:

Jeruzalem en Bartlehiem

De tuinman en de dood van Wassenaar P.N. van Eyck is een van de bekendste gedichten in onze literatuur. Dick den Ouden ontdekte een variant hierop.

Bernardus van Clairvaux

Kom, heilige Geest, spreek altijd tot mijn hart. En als Gij toch zwijgt, laat dan uw zwijgen tot mij spreken.

Want zonder U loop ik gevaar mijn eigen inzicht te volgen en het te verwarren met wat Gij mij leren wilt.

Uit: *Liedboek voor de kerken*

Gedachten rond Pinksteren

Dit bedenken je niet

Hij won deze keer niet de Libris Literatuurprijs: Ilya Leonard Pfeijffer met zijn roman *Grand Hotel Europa*. Het is niettemin een prachtige roman over liefde, massatoerisme en de Europese cultuur. Pfeijffer vertelt hoe hij Europa ziet: "Europa verdrinkt in zijn historie. Er is zoveel verleden in Europa dat er geen plek meer is voor toekomst" (pagina 128).

Door Pieter van Winden

Zo verklaart Ilya Pfeijffer dat Europa in deze tijd achterloopt bij grootmachten als Amerika en China. Pfeijffer haalt alles uit de kast om dit inzicht kracht bij te zetten: de kunst, het omgaan met de natuur, mannen- en vrouwenrollen, de politiek, cafés, toerisme en de filosofie. Alles wijst op de Europese eigenschap om het verleden te waarderen. En erin te verzinken. Maar niet het geloof.

Geen kerk

Pfeijffer schrijft geen woord over kerk of religie. Hij noemt wel eens een kerkgebouw of een bepaalde priester. Maar wat een kerk doet of wat geloof is, dat blijft buiten beeld. Uiteindelijk komt er een priester om Europa te begraven. Bijzonder, want Europa is juist sterk gevormd door 2000 jaar christendom. Of heeft hij toch gelijk? Is christendom hoogstens een vernislaagje geweest over oud-Europees denken?

>> Lees verder op pagina 3

Beroepingswerk ligt goed op koers

De predikantsvacature is via websites, sociale media en drukwerk landelijk onder de aandacht gebracht. Dat drukwerk is het blad *Woord en Weg* voor kerkenraden en predikanten. De websites betreffen de website van de landelijke PKN en onze eigen website. En de sociale media Twitter en LinkedIn zijn benut. Verder zijn er predikanten persoonlijk benaderd.

Het gaat hierbij om predikanten die door gemeenteleden aangedragen zijn. Zij

hebben bericht gekregen dat ze door hen genoemd zijn. Ze zijn uitgenodigd om op de vacature te reageren. Inmiddels is de inzendingstermijn voor sollicitaties gesloten. Een ruim voldoende aantal predikanten toonde belangstelling.

Constructief en open

De commissie is nu bezig om de brieven te selecteren. Als eerstvolgende stap gaat de commissie de geselecteerde predikanten horen. Dat betekent dat ze bij die kandidaten diensten gaan bijwonen.

Ze willen van elke predikant minimaal twee diensten meemaken. Alle commissieleden zullen tenminste eenmaal bij elke predikant in een dienst zijn. Het kan dus goed zijn dat u de commissieleden de komende maanden even niet in de kerk ziet. Ze zijn druk voor de gemeente aan het werk. En met plezier. Want dat valt op: de sfeer in de commissie is van het begin af aan constructief en open.

Meer informatie

Gemeenteleden die vragen hebben over het beroepingswerk, kunnen terecht bij scriba Wilma Verschoor. ■

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Protestantse Gemeente Wassenaar en verschijnt eenmaal per twee maanden.

Oplage:
1.650 exemplaren

Redactieadres:
Protestantse Gemeente Wassenaar
Kerkelijk bureau
Schoolstraat 4
2242 KH Wassenaar
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
www.pkn-wassenaar.nl
(070) 511 40 68

Openingstijden kerkelijk bureau:
Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
van 9.00-12.00 uur

Predikanten:
Ds. J.M. de Klerk,
jmdeklerk@pkn-wassenaar.nl
Ds. P. van Winden,
pieter@interimpredikant.nl

Rekeningnummers:
NL84 RABO 0373 7321 71
t.n.v. Protestantse Gemeente te
Wassenaar (kerkelijke bijdrage en
collectebonnen)

NL95 RABO 0128 0850 02
t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente
Wassenaar (diaconale giften en giften
kerkwebradio)

NL53 RABO 0373 7322 44
t.n.v. Protestantse Gemeente Wassenaar
inzake kerkblad

Redactie en redactieraad:
Nelleke van Duijn, Henk Hogewoning
(eindredactie), Rick van Keulen, Jilles de
Klerk en Marianne Mewissen

Redactionele ondersteuning:
Ellen van der Vis en Anja Barends

Post voor de redactie:
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
of per post naar het kerkelijk bureau
(zie boven)

Realisatie en druk:
Duocore, Katwijk

(advertenties)

Nils Holger Moormann *Bookinist* bij Haasnoot interieurs in Wassenaar.

haasnoot interieurs
Langstraat 29 Wassenaar / haasnoot.com

Beveiligingen
deskundig & betrouwbaar

Van Zuylen van Nijeveltstraat 244/246, 2242 LL Wassenaar

A-MI BV

- Beveiliging
- Data
- Electrotechniek
- Telecom
- EIB systemen

www.i-ami.nl **070-511 67 38**

Wekelijkse en maandelijkse activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Dinsdagochtend Wekelijks	Openstelling kerk 10.30-12.30 uur	Dorpskerk/Stiltecentrum	mw. K. Taal T (070) 511 12 49
Woensdagochtend Wekelijks	Ochtendgebed 10.00 uur	Kievietkerk	mw. Sh. Keilholz T 06-15 37 72 20
Woensdagavond Wekelijks	Cantorij 20.00-22.00 uur	Kievietkerk/Dorpskerk	mw. A. Jansen-Kot en R. Jansen T (0252) 22 22 59
Woensdagavond Wekelijks	Cantorij 20.00-22.00 uur	Messiaskerk	C. van Delft T (071) 401 24 20
Vrijdagochtend 2e vrijdag v.d. maand	Zangmorgen 10.30-11.30 uur	Van Ommerenpark	mw. N. van Duijn T (070) 511 62 15
Vrijdagmiddag Wekelijks	Viering 16.00 uur	Duinsteede	
Vrijdagavond Wekelijks	Weeksluiting 19.00 uur	Sophieke Huis/Theaterzaal	
Vrijdagavond Wekelijks	Rejoice 19.30-20.30 uur	Messiaskerk	J. van den Akker T (070) 517 97 90

Bijzondere activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Donderdag 30 mei-2 juni	Jongerenreis naar Keulen en Aken	Keulen	Jilles de Klerk jmdeklerk@pkn-wassenaar.nl
Zaterdag 1 juni	Concert, 16.00 uur	Dorpskerk	Commissie Kerkconcerten
Woensdag 5 juni	Spelen met vuur	Nog niet bekend	Jilles de Klerk en Pieter van Winden, jmdeklerk@pkn-wassenaar.nl en pieter@interimpredikant.nl
Zaterdag 8 juni	Barbecue, 18.00 uur	Messiaskerk	Pieter Woudsma en Lenie van den Akker E pwoudsma@live.nl
Zaterdag 15 juni	Concert vanwege oplevering gerestaureerde ramen, 16.00 uur	Dorpskerk	
Zaterdag 6 juli t/m 17 augustus	Promenadeconcert, 16.00 uur	Dorpskerk	Commissie Kerkconcerten
Zondag 7 juli	Jongerdienst over groepsdruk, vrijheid en geloof, 11.30 uur	Boerderij familie Bogaards, Raaphorstlaan	

Spelen met vuur

Sinds drie maanden organiseren Pieter van Winden en Jilles de Klerk voor jongeren uit de onderbouw van de middelbare school 'Spelen met Vuur'. De opzet is eenvoudig: de deelnemers spelen met elkaar een spel en koppelen daaraan vragen over de Bijbel, kerk en geloof.

Door Jilles de Klerk

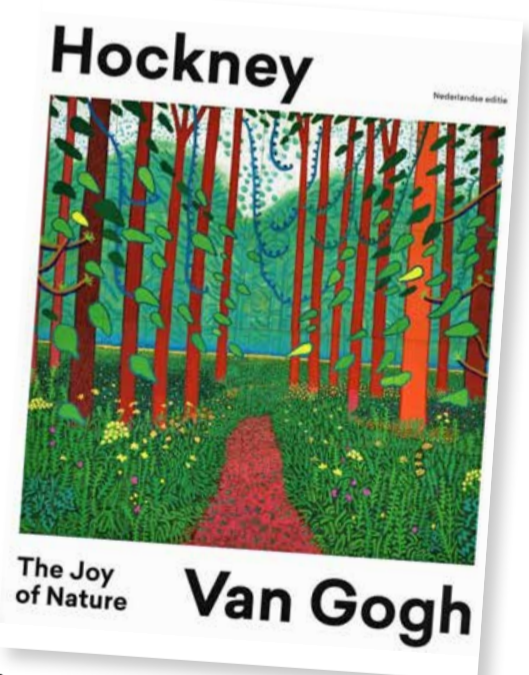
Iedere keer beginnen we om 17.30 uur bij iemand thuis. De ouders maken pizza's en pasta's. Die worden onder het spelen en praten gegeten. Om 19.00 uur zeggen we: nu moeten we toch echt naar huis!

De eerste keer ging het over schepping, milieu en duurzaamheid. We betrokken daar een schilderij van Van Gogh en van Hockney bij (uit de tentoonstelling *The joy of nature*). We speelden het spel Halli Galli. Wie op de kaarten die op tafel kwamen vijf dezelfde vruchten ontdekte, drukte vliegenvlug op het belletje en inde alle kaarten. Maar: won je de aardbeien dan moest de winnaar een Bijbeltekst lezen uit de Groene Bijbel (met teksten over schepping, natuur en

milieu in groen gedrukt). Hij of zij moest zijn mening over de tekst aan de groep voorleggen. Bij winst van bananen volgde een vraag van een voetafdrukkaart (over duurzaamheid). De groep reageerde op de gegeven antwoorden.

Groepsdwang

De tweede bijeenkomst speelden we een familiekwartetspel (aan de hand van het gebod: 'Eer je vader en je moeder'). De derde keer ging het over groepsdruk en groepsdwang. We bekeken een fragment uit een spelshow waar alle deelnemers behalve één heimelijk hadden afgesproken steeds het foute antwoord te geven. De ene deelnemer die niet in het complot zat, gaf na een paar keer het antwoord dat alle anderen gaven, ook al meende hij ergens dat het fout is. We pasten dit toe op het verhaal van Jezus' hemelvaart. Betekent geloven dat je je in de kerk moet voegen naar één uitleg van dat verhaal? Of is er ruimte voor verschillende interpretaties? We bekeken daarbij drie kunstwerken die de hemelvaart van Jezus verbeelden.

'Spelen met Vuur' is steeds erg geanimeerd en leidt tot goede gesprekken. Bovendien is het eten elke keer verrukkelijk. *Last but not least*: de groep is samengesteld uit de drie geloofskernen van onze gemeente. Ook dat is plezierverhogend. De jongeren laten ons zien hoe het kan en hoe het moet. ■

Samen eten beantwoordt aan het doel om de samenleving de kerk binnen te halen

Commissie Kerk en Samenleving

“We willen de importantie van de kerk benadrukken”

De commissie Kerk en Samenleving heeft een adempauze achter de rug. Om diverse redenen hebben de activiteiten stilgelegen. Maar de tijd is weer aangebroken om met nieuwe moed te herstarten. Met nu ook Riet Nelisse, die de lederen versterkt.

Door Conny Koets

Riet Nelisse is bekend als initiatiefneemster en organisator van mooie evenementen. Afgelopen zomer werd een Indische maaltijd met muziek op het kerkelijk erf van de Dorpskerk gehouden. In december vond op datzelfde erf een Dickens-event plaats. Dat was eveneens een succes en voor herhaling vatbaar.

Maaltijd

Daarom zal op zaterdag 29 juni wederom een zomermaaltijd geserveerd worden en is er op zaterdag 14 december een Dickens-festival. Maar er zijn meer activiteiten. Zo organiseert de Messiaskerk jaarlijks een barbecue, die ook door buurtgenoten wordt bezocht. In alle kerken vinden door het jaar heen evenementen plaats, waarbij mensen die ons niet goed kennen in de gelegenheid worden gesteld om met onze geloofsgemeenschap nader kennis te maken. Sommige doelgroepen krijgen speciale aandacht. Zo richt de commissie zich onder meer op kinderen, jongeren, jongvolwassenen, volwassenen en ouderen.

Cultureel vermaak

Het doel van de commissie Kerk en Samenleving is: de samenleving de kerk binnenhalen en omgekeerd, en de importantie van de kerk in de samenleving benadrukken. Hierbij past dat we de Wassenaarders uitnodigen om met ons samen te eten. Zo kunnen we samen zoeken naar diepgang en zingeving.

Mede hierom bezocht een delegatie van de beroepingscommissie in haar voorbereidende werk het Rijnlands Lyceum.

Immers, een Wassenaarse dominee neemt een maatschappelijke plaats in die voor diverse Wassenaarse organisaties relevant is. Verrassend enthousiast is die delegatie daar ontvangen en men stond open voor samenwerking met onze kerk.

Voortborduren

Dat is inspirerend voor onze commissie en daar wil de commissie op voortborduren. De leden van de commissie gaan proberen de aandacht van scholieren te vestigen op onze gemeenschap, omdat wij menen dat we nogal wat te bieden hebben. We brainstormen nog in welke vorm dat gedaan kan worden.

In de gesecculariseerde samenleving willen we ook randkerkelijken en niet-kerkelijken betrekken bij onze activiteiten om zo mensen met elkaar te verbinden. Maatschappelijke vraagstukken, actuele kwesties, bijvoorbeeld met betrekking tot de diversiteit van de samenleving, immigratie, menselijk ingrijpen bij leven en dood, maar ook beeldende kunst dienen in kerkelijk verband aandacht te krijgen en besproken te worden. Deskundigen worden regelmatig uitgenodigd om over dergelijke onderwerpen lezingen of tentoonstellingen te houden. De commissie rekent het tot haar taak hieraan aandacht te blijven schenken.

Geen doublures

Inventariserend concluderen wij dat onze geloofsgemeenschap heel veel activiteiten ontplooit ten behoeve van diverse doelgroepen in Wassenaar, maar dat coördinatie hiervan noodzakelijk is teneinde zoveel mogelijk, het liefst alle activiteiten, die tijd en aandacht te geven die zij verdienen. Nu is het helaas nog wel eens zo dat meerdere activiteiten op eenzelfde tijdstip plaatsvinden. De commissie streeft ernaar zo veel mogelijk doublures te voorkomen en vraagt daarbij medewerking van alle participanten en organisatoren. ■

>> Vervolg van pagina 1

Pinkstermeditatie

Dit bedenk je niet

De hang naar het verleden is typisch vóór-christelijk. De grote filosoof Plato, de grondlegger van de Europese denkwereld, gaat ervan uit dat waarheid en werkelijkheid al bestaan. Er is vanuit het verleden al een ideaal, zo denkt Plato, en de vraag is of wij aan dat ideaal voldoen. En dus zijn er examens, Olympische Spelen, top-tien van kunst en cultuur en een Libris Literatuurprijs. Want we weten al wat goed is en kijken steeds wat het beste aan die norm voldoet. De grote wijze Plato heeft ons geleerd om naar het verleden te kijken als de norm.

Profeten

Dit is in de Bijbel totaal anders. In de Bijbel kom je profeten tegen. Profeten zien een toekomst die op ons afkomt. En in Openbaring 1 is God degene 'die is, die was en die komt'. Dus niet 'die zal zijn'. Nee, christelijk geloof draait om openheid naar wat je niet kunt bedenken, naar wat je nog niet weet, naar wat nog kan gebeuren: naar wat komt. Daarom dopen we bijvoorbeeld ook kinderen. Ze hebben nog niets gepresteerd. Of ze ooit de beste zullen zijn in iets, weten we niet. Maar ze horen erbij, kome wat komt. Ten diepste is dat ook liefde in Bijbelse zin. Liefde, naastenliefde, is dat je het waagt er voor een ander te zijn, omdat er iets van zal komen, of omdat God door die liefde in de wereld kan komen. Liefde is openheid naar wat komt in de omgang met jezelf, anderen en God.

Geest

Pfeijffer kon dat niet bedenken. Dus laat hij het weg uit zijn prachtige boek. Maar dit geloof bedenk je ook niet. Je hebt alleen

iets met geloof als je je ervoor open kunt stellen. En dat heet in de Bijbel 'geest'. Geest is niet een ding. Niet iets uit het verleden. Geest is een vorm van openheid. Dat mensen een geest hebben, houdt in dat je open kunt staan voor wat je niet bedenken kunt, voor toekomst, voor God. Je hebt ook een ziel. Dat is de vórm die je leven heeft, je karakter, je levensweg, je intenties. Maar je geest is openheid voor wat er nog niet is, naar wat komt. Dat God Heilige Geest genoemd wordt, betekent dat Hij op een bijzondere manier, op een heilige manier, open staat voor wie jij en ik nog zullen zijn. Geest is Gods openheid voor het bijzondere, het ondenkbare dat nog komen zal. Hij staat open voor ontmoeting met mensen.

Last afschudden

Dit jaar vieren we Pinksteren op 9 juni. Het feest van God die Vader, Zoon maar ook Geest is, wordt wereldwijd gevierd. Ook in Europa. Ook in Wassenaar. Het is een feest om het te vieren. Ik verheug me erop. Want misschien is het waar dat we in Europa een beetje achterlopen. Of dat we als Europese kerken een beetje achterlopen. Bedenk het maar. Wie zal het zeggen? Wie Pinksteren viert, schudt normen en dwang en schuld en het elkaar de maat nemen en alle andere lasten uit het verleden van zich af. Wie Pinksteren viert, verwacht Gods liefde die vanuit de toekomst tot je komt. Dat bedenk je niet. Maar wat een bevrijding is dat. Misschien voor Europeanen. Maar zeker voor ons als kerk van Christus. Wie Pinksteren viert, viert nieuw elan. Openheid. Kome wat komt! ■

Barbecue Messiaskerk

De jaarlijkse barbecue in de Messiaskerk voor gemeentelieden en buurtbewoners vindt dit jaar plaats op zaterdag 8 juni, aanvang 18.00 uur. Traditiegetrouw is het roosteren van het vlees in handen van slager Laban. Aanmelden kan bij Pieter Woudsma, pwoudsma@live.nl. ■

VAN EDE

INTERNATIONAL MOVING

VERLENGDE HOGE KLEI 60 - WASSENAAR - HOLLAND

WWW.VANED.COM - T.(070) 511 34 26

STERK IN VERHUIZEN.

Verbonden door geloof, kunst, muziek, wetenschap en filosofie

Onder het motto '100 jaar in 100 dagen' viert de NPB het eeuwfeest met een aantal bijzondere activiteiten in een periode van honderd dagen. Karin Vogelaar, de gedreven voorzitter van de Vrijzinnigen NPB Wassenaar, is trots op het vele werk dat door de lustrumcommissie is gedaan en waaraan veel leden hun steentje hebben bijgedragen. Een interview.

Door John Mewissen

Haar grote ogen stralen, haar kristalheldere stem klinkt een toontje hoger als Karin Vogelaar enthousiast vertelt over wat nu al bereikt is en nog komen gaat. In hoog tempo noemt ze een aantal viermomenten in chronologische volgorde. De 100-dagentijd werd in februari ingeluid met een erwtensoepavond, een jaarlijkse bijeenkomst waaraan iedereen die dat wil een bijdrage levert en die dit jaar geheel in het teken van het eeuwfeest stond.

Fraai boek

In maart verscheen het boek *100 jaar NPB Wassenaar* met als ondertitel

Persoonlijke verhalen op de golfslag van de tijd. In dit rijk met fotomateriaal geïllustreerd en fraai vormgegeven boek verwoorden circa vijftig (oud-)leden hun jeugdherinneringen of persoonlijke ervaringen. De meeste auteurs leverden meer dan één bijdrage. Het boek geeft een boeiend beeld van de afgelopen honderd jaar, van de sfeer in de NPB en ook de wereld daarbuiten in de oorlogen, in Indië en de strijd voor het vrouwenkiesrecht. Karin geeft het boek met gepaste trots en eerbied in handen.

Een hoogtepunt was de voorstelling op 30 maart in de Warenar met monologen over wat de gemeenteleden inspireert door theologe Barbara de Beaufort, uitgever en schrijver Jan Geurt Gaarlandt (Otto de Kat) en cabaretier Paul van Vliet. Dit alles afgewisseld met jazzmuziek van en door Wolfert van Brederode.

Op 2 mei werd een drukbezochte receptie gehouden in het mooi gerenoveerde gebouw. De jarige NPB kreeg als geschenk van de Stichting de Burcht (waarmee nauwe banden worden onderhouden)

een buitenbank die inmiddels een plaats heeft gekregen in de kerktuin met zijn vele Bijbelse bloemen, planten, kruiden en een afgescheiden stiltetuin. De tuin doet denken aan een zinsnede uit de Franse literatuur: *C'est une chapelle qui invite au recueillement.*

Cadeau

De honderdjarige bood speciaal aan de Wassenaarse gemeenschap ook zelf een cadeau aan: het vijftiende gedicht van de Poëzieroute Wassenaar, *Zondagmorgen* van Ida Gerhardt, dat werd onthuld door Roël Karamat Ali en Mieke van de Berg. Het is letterlijk en figuurlijk "bestemd voor iedereen die op het pad van de NPB komt." Op 17 mei werd de traditionele buitendag afgesloten met een concert. Speciaal voor het jubileum maakten Sanne en Pauline Terlouw *Anne*, een literair concert over het leven van Anne Mankes-Zernike, de eerste vrouwelijke predikante in Nederland.

De 100-dagentijd wordt op 9 juni afgesloten met een hagepreek op het terrein van de Burcht. In deze dienst zal dominee Marthe de Vries voorgaan, samen met dominee Sandor Simo, oud-predikant van de NPB in Transsylvanië.

Geloofsgemeenschap of kerk?

Karin Vogelaar: "De NPB Wassenaar is een kerkhoudende vereniging waarbinnen plaats is voor vrijzinnigen, remonstranten, (oud-) katholieken en allen die zich thuis voelen omdat wat er gebeurt aansluit bij hun interesses. Naast het geloof voelt men zich tevens verbonden door de interesse voor kunst, muziek, wetenschap en filosofie."

Hoe is de band met de Burcht?

"De Burcht is iets meer dan zestig jaar geleden opgericht door de NPB. Oorspronkelijk kwamen de bewoners voort uit de NPB, maar tegenwoordig is het lidmaatschap niet meer verplicht. Er is een

Diaconia

Wat gebeurde er in 2018?

De diakenen verrichtten ook in 2018 hun taken in de drie wijkgemeenten met veel plezier. Gezamenlijk organiseerden zij een paaslunch voor ouderen in de Messiaskerk en in de kersttijd een high tea in samenwerking met Altijd Welkom. In de Kievietkerk herhaalde zich de traditie van de kerstlunch en werd er daarnaast met veel inzet weer een kersthuis gehouden.

Door Fokko van Duyne

Maar er was meer. In september vierden we in een gezamenlijke dienst in de Kievietkerk de diaconale zondag met daarin de bevestiging van een drietal nieuwe diakenen.

Ook waren de diakenen samen met andere gemeenteleden nauw betrokken bij de activiteiten voor de 750 vluchtelingen die in het tijdelijk AZC in Duinrell midden november 2018 hun intrek namen. Het resultaat: een inloophuis op de donderdagmiddagen in de Messiaskerk en dorpswandelingen voor een eerste kennismaking en oriëntatie. Er werden Bijbelstudies aan met name Farsi-sprekende vluchtelingen aangeboden in het eerste kwartaal van 2019 met de hulp van de voorganger van de Persian Baptist Church uit Utrecht. Vooral in de Dorpskerk werden de diensten door de vluchtelingen druk bezocht en na afloop werden er persoonlijke contacten gelegd.

Stille hulp

Het is verheugend om te zien dat de diaconie weer in staat is geweest om stille hulp te verlenen aan mensen die anders niet geholpen zouden zijn. In 2018 waren er elf aanvragen voor stille hulp. Dit maatschappelijk werk is één van onze kerntaken. In het afgelopen jaar zijn de krachten gebundeld op dit vlak, mede dankzij de samenwerking met de Vrienden van de Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar (SMOW) en met de Stichting Interparochiële Caritasinstelling Wassenaar (ICW).

Collecten, legaten en giften

Het collecterooster is vernieuwd met nieuwe doelen. Helaas zijn de collecteopbrengsten van in totaal 32.876 euro (2017: 35.086 euro) opnieuw gedaald door een combinatie van factoren: meer gezamenlijke diensten, minder diensten in de zomer en vermoedelijk ook dalend kerkbezoek. Tijdens het kersthuis werd geld gegeven voor plaatselijk diaconaal werk. Verder kregen we een gift voor Chanka in Ethiopië en een gift die ons in staat stelde twee hulpvragen te honoreren. Bovendien ontvingen we giften van gemeenteleden en een legaat. Alles bij elkaar een verheugende opbrengst.

Meer weten? Het jaarverslag en de jaarrekening zijn te vinden op de website van de PKN-Wassenaar. ■

(advertentie)

ALLE AANDACHT
VOOR AFSCHEID
NAAR WENS EN
HERINNERING

EDWARD KARDOL

Oostdorperweg 151
2242 NJ Wassenaar
☎ 070 514 61 00

info@omen-uitvaartzorg.nl
www.omen-uitvaartzorg.nl

FACILITEITEN VOOR HET VERZORGEN VAN:

- UITVAARTEN
- OVERLEDENEN
- OPBARINGEN
- CONDOLEANCES
- AFSCHEIDSBIJEENKOMSTEN
- MEMORIALS

INFORMATIEPUNT VOOR HET:

- BESPREKEN VAN UITVAARTEN
- REGISTREREN VAN UITVAARTWENSEN
- DEPOSITO EN UITVAARTVERZEKERINGEN
- GEDENKTEKENS - URNEN - SIERADEN
- UITVAARTKISTEN

Karin Vogelaar: "De NPB is een kerkhoudende vereniging"

nauwe vriendschapsband. De predikant verleent pastorale zorg in de Burcht."

Ds. Marthe de Vries wordt opgevolgd door Tom Mikkers, remonstrants predikant en momenteel werkzaam als programmamaker bij de EO. Aan welk profiel moet de nieuwe predikant voldoen?

"Voor de komst van Marthe was er natuurlijk ook een profiel opgesteld waaraan zij in alle opzichten voldeed. Dit profiel is (bijna) hetzelfde gebleven. De NPB denkt in de persoon van Tom Mikkers een voorganger gevonden te hebben die even goed aan het profiel zal voldoen, maar hij zal daaraan natuurlijk wel zijn persoonlijke vorm en invulling geven."

De Synode van 1618-1619 heeft de remonstranten uit de kerk verjaagd. PKN-scriba René de Reuver heeft verzoenende woorden gesproken. Hoe wordt daarop gereageerd bij de NPB Wassenaar?

Karin Vogelaar wijst op het laatste project van Tom Mikkers voor de EO: *Liefs uit Dordrecht*, een programma waarin theoloog Stefan Paas de synode die dit jaar herhaald wordt, gaat bezoeken en daarvan verslag gaat doen. "Misschien kan een en ander leiden tot een interessante gedachtewisseling met de PKN-Wassenaar met wie de NPB binnen de Wassenaarse Raad van Kerken een uitstekende relatie onderhoudt." ■

Column | Jilles de Klerk Bekering

'Wie niet studeert, is niet bekeerd', zei ooit een theoloog. Moet iedere predikant daarom met goed gevolg een universitaire studie hebben afgerond? De synode sprak er onlangs over. Er lag een voorstel om van voorgangers op zogenaamde pioniersplekken niet langer te eisen dat ze als academisch theoloog zijn opgeleid. Zij werken niet in een klassieke gemeente, maar leiden gesprekskringen in cafés of proberen in kloosterachtige gemeenschappen nieuwe vormen van spiritualiteit uit. Dat stelt heel andere eisen aan de voorganger dan de traditionele gemeente met haar zondagse eredienst en pastorale praktijk. Is het daarom niet tijd voor een alternatief naast de klassiek-theologische opleiding? De synode kwam er nog niet uit.

Leren lezen

Ook zelf leerde ik veel vaardigheden voor het predikantschap pas na mijn studie, in de praktijk. Wat nam ik dan mee van de universiteit? Ik zeg altijd: 'Daar heb ik leren lezen'. Dat klinkt misschien vreemd, want lezen kon ik natuurlijk al. Ja, maar niet zoals ik het nu kan. Ik heb geleerd niet te snel te denken dat ik wel weet wat er staat. Ik heb geleerd mijn eigen ideeën en opvattingen op te schorten. Ik heb geleerd open te staan voor de tekst. En voor anderen die de tekst anders uitleggen dan ik. Ik heb geleerd dat mijn eigen achtergrond en mijn eigen situatie ongemerkt en onbewust een grote rol spelen in de wijze waarop ik de Bijbel lees. Al te snel denken we dat de Bijbel onze gedachten over God, geloof en de kerk bevestigt. We lezen gemakkelijk onze eigen gedachten en vroomheid terug in de Bijbel. Maar de Bijbel is ontstaan in een andere wereld. Die niet rechtstreeks overgezet kan worden naar onze wereld. Een vertaalslag is nodig. Tijdens mijn studie heb ik dat ontdekt en heb ik geleerd die vertaalslag te maken. Dat had ik niet graag willen missen.

Niet schrikken

Daarom schrik ik niet als mensen heel andere gedachten over God, geloof en de Bijbel hebben. Ik heb geleerd een houding aan te nemen van luisteren, vragen en het oordeel opschorten. Daarin heeft de studie mij 'bekeerd', want bijgesteld en de ogen geopend. Zo'n traject gun je toekomstige voorgangers ook. Al begrijp ik dat er daarnaast ook andere eisen aan voorgangers worden gesteld. De synode heeft er daarom wijs aan gedaan geen overhaaste beslissing te nemen. ■

Cadeau van NPB voor Wassenaar

Vanwege het honderdjarig bestaan van de NPB bood de kerk de Wassenaarse gemeenschap een cadeau aan: het vijftiende gedicht van de Poëzieroute Wassenaar, *Zondagmorgen* van Ida Gerhardt. Het gedicht in glas werd onthuld door Roël Karamat Ali en Mieke van de Berg.

Foto inzet linksonder: Dirk Idzinga, eveneens van de Poëzieroute, overhandigt een akelei aan Karin Vogelaar, voorzitter van de vrijzinnige geloofsgemeenschap NPB ■

(advertenties)

De Horsten
uitvaartverzorging
WASSENAAR & VOORSCHOTEN

Een vertrouwd gezicht in Wassenaar & Voorschoten

Wanneer u in uw directe omgeving te maken krijgt met een overlijden, kunt u - 24 uur per dag - contact met ons opnemen

www.dehorstenuitvaartverzorging.nl
info@dehorstenuitvaartverzorging.nl

Wassenaar: tel. 070 - 514 43 45 (24 uur per dag)
Voorschoten: tel. 071 - 561 08 00 (24 uur per dag)

De Horsten Uitvaartverzorging, Postbus 1011, 2240 BA Wassenaar

Jeugd + Werk = Jeugdwerk

Over jeugd en jongeren zijn ideeën genoeg. Een definitie: met jeugd en jongeren bedoel ik 0- tot 25-jarigen en hun ouders. Zij barsten van de ideeën. Als je kinderen ontmoet. Als we ouders spreken. Als we tieners spreken. Als we twintigers spreken. Iedereen. Werkelijk iedereen heeft ideeën over wat goed zou zijn qua geloof, kerk en jeugd en jongeren. Heerlijk!

Door Pieter van Winden

De vraag is alleen: waar beginnen we en hoe pakken we het aan? Er zijn best een paar beginnetjes gemaakt. Er liepen al prachtige dingen. Daarnaast zijn we begonnen met een maandelijkse Kids Church, spelen met vuur voor tieners, Soul Gym voor tieners/twintigers, een samenvoeging van de doopoudergroepen en Intermezzo.

Intermezzo is een groep voor 40'ers, 50'ers. Dat zie ik niet als jeugd en jongeren, maar mogelijk wel als ouders van jeugd en jongeren. Bij de ene activiteit komen veertig tot tachtig personen, bij de andere vier tot acht. Is dit het? Nee zeg! Dit is een beginnetje.

Er zijn zoveel meer ideeën, vragen, kansen, talenten. Is het een succes? Zeker! Het is al een succes om een tiener te spreken en te horen wat voor super-ideeën die heeft. Of om een twintiger te ontmoeten en te horen hoe hij geloof voelt, twijfel denkt en de Bijbel erbij pakt en daar wijzer van wordt.

Ruimte geven

Maar het is pas een echt succes als je als kerk hier gewoon alle ruimte aan geeft en dit soort beginnetjes integreert in alles wat je onderneemt. Daar zijn we nu dan mee bezig. Dat is onder andere een kwestie van een andere houding. Minder gericht op behoud van het verleden. Meer gericht op waar de geest ons brengt. Maar het is ook een kwestie van organiseren. Want jeugd is ook gewoon werk, jeugdwerk dus.

We zijn daarom een jeugdwerkteam aan het opzetten. Met mensen die ideeën en goede zin hebben. Ze zijn al gevonden. Met iemand die dat coördineert. Die persoon is ook al gevonden. Met een ambtsdraagster die het contact met de kerkenraad onderhoudt. Nu gaan we kijken of dit als team ook werkt. Klik het?

Kids Church in de Messiaskerk

En dan gaan we eens kijken of we naast de beginnetjes en de goedlopende zaken ook weer nieuwe initiatieven kunnen bedenken. Kindercatechese. Kliederkerk.

Praktische hulpverlening van jongeren bij ouders. Een kinderkerkenraad. Jeugd-pastoraat. Nieuwe vormen van vieren. Stap voor stap. ■

Programma jeugdwerk

Voor de komende tijd staat op het programma:

- **Laatste weekeinde mei:** jongerenreis Keulen/Aken
- **5 juni:** spelen met vuur
- **9 juni:** à la Paris-dienst Dorpskerk
- **9 juni:** doopdienst Messiaskerk
- **16 juni:** jeugdnevendienst Dorpskerk, en trouwens: alle zondagen jeugdnevendienst Messiaskerk
- **30 juni:** overstapdienst
- **7 juli 11.30 uur:** jongerendienst op de boerderij van de familie Bogaards aan de Raaphorstlaan. Over groepsdruk, vrijheid en geloof.

Ook komt er een uitje van de jeugdnevendiensten gezamenlijk. De data van Soul Gym en Intermezzo zijn nog niet vastgesteld.

Intermezzo voor 40'ers en 50'ers

Een beetje onwennig. Open blik. Nieuwsgierig. Zo stonden we voor het eerst in maart op een avond bij elkaar. Daarna kwam er een avond in april. En één in mei. Voor veertigers en vijftigers uit alle drie de kerken. Ruim twintig deelnemers.

Op de eerste avond was het even zoeken: wat vinden we interessant? We vonden: de Bijbel, nieuwe invalshoeken qua geloof, verrassing, actualiteit, diepgang, allemaal meedoen, goede sfeer. Dus dat zijn we gaan doen. We zijn in de tien geboden gedoken: het gebod over het eren

van je ouders. Daarna een avond over het eerste gebod.

Eye-opener

We beginnen steeds met een gezamenlijke, verrassende eye-opener op de Bijbel. Daarna gaan we uiteen en kun je kiezen tussen een gesprek of een gespreksspel. Tot slot gaat de bar open voor wie wil en spreken we elkaar bij een glaasje.

Interesse? Houd de wekelijkse kerkbrief in de gaten voor de nieuwe datum. Of mail met Pieter van Winden, e-mail: pieter@interimpredikant.nl. ■

Roessingh van Iterson BV RVI Services

Dierplaagbestrijding
(CPMV gecertificeerd)

Wespen bestrijding / Bijen herplaatsing
Schoonmaak / Glazenwasserij

Tel: 070 - 517 68 96 / 0252-377333 www.roessinghvaniterson.com

Boekenmarkt Amnesty International

Tussen 4 en 7 juli 2019 is iedereen van harte welkom op de boekenmarkt van Amnesty International in De Ontmoeting en Het Pluspunt aan de Jan Evertsenlaan 2 in Voorschoten. Tegen bodemprijzen kunt u boeken inslaan voor de zomervakantie en tegelijkertijd een uitstekend doel dienen. Dat is een win-winsituatie. Er zijn boeken voor elke leeftijd en voor (vrijwel) iedere interesse. Puilt de boekenkast al uit, dan kunt u uw overbodige boeken inleveren tussen 19 en 29 juni 2019 op hetzelfde adres in Voorschoten. ■

Dood en dooi

Van Jeruzalem naar Bartlehiem

Het is een oud verhaal uit de Babylonische Talmoed. Koning Salomo is in gesprek met de Dood, die hem vertelt dat hij twee van zijn dienaren komt halen. Salomo probeert het tweetal te beschermen door hen van Jeruzalem over te brengen naar het buitenland. Helaas, precies naar de plaats waar de Engel des Doods hen moest ophalen.

Door Dick den Ouden

Het werd een bekend verhaal in de islamitische wereld en de Franse schrijver/cineast Jean Cocteau introduceerde het in Europa met zijn roman *Le grand écart*. Drie jaar later, in 1926, verwerkte de Wassenaarse dichter en hoogleraar P.N. van Eyck dit thema, de onontkoombare dood, in een gedicht. Het werd een van de bekendste gedichten in onze literatuur.

De tuinman en de dood

Een Perzisch Edelman:

*Van morgen ijlt mijn tuinman, wit van schrik,
Mijn woning in: 'Heer, Heer, één ogenblik!
Ginds, in de rooshof, snoeide ik loot na loot,
Toen keek ik achter mij. Daar stond de Dood.
Ik schrok, en haastte mij langs de andere kant,
Maar zag nog juist de dreiging van zijn hand.
Meester, uw paard, en laat mij spoorlags gaan,
Voor de avond nog bereik ik Ispahaan!'*

*Vanmiddag - lang reeds was hij heengespoed –
Heb ik in 't cederpark de Dood ontmoet.
'Waarom', zo vraag ik, want hij wacht en zwijgt,
'Hebt gij van morgen vroeg mijn knecht bedreigd?'
Glimlachend antwoordt hij: 'Geen dreiging was 't,
Waarvoor uw tuinman vlood. Ik was verrast,
Toen 'k 's morgens hier nog stil aan 't werk zag staan,
Die 'k 's avonds halen moest in Ispahaan.'*

Een sprong naar Friesland, 21 februari 1985. Het begint te dooien, het water staat al op het ijs, maar de Elfstedentocht kan nog worden gereden. Evert van Benthem eindigt als eerste. Een zekere P. de Weerd beschrijft wat een Friese stempelaar die dag meemaakte op zijn controlepost waar de ridders hun stempel moesten halen. De woorden dooi en dood verschillen maar één letter.

Een Friese stempelaar

*Vanmorgen ijlt een rijder, wit van schrik,
Mijn hokje in: 'Mijnheer, één ogenblik!
Ginds op de trekvaart gleed ik nog zo mooi.
Toen keek ik onder mij: daar was de Dooi.
Ik schrok en haastte mij naar de andere kant,
Daar kluunde ik een tijdje door het zand.
Geef mij uw stempel, een stuk touw en ook een priem,
Voor de avond nog bereik ik Bartlehiem!'*

*Vanmiddag (lang reeds was hij heen gespoed)
Heb ik in 't stempelhok de Dooi ontmoet.
'Waarom', zo vraag ik, wijl het water stijgt,
'Hebt gij vanmorgen reeds de tocht bedreigd?'
Glimlachend antwoordt hij: 'Geen dreiging was 't,
Waarvoor uw rijder vlood. Ik was verrast,
Toen ik vanmorgen in uw hokje heb gezien
Die ik des avonds halen moest in Bartlehiem.'* ■

Het beroemde bruggetje van Bartlehiem

Bijdrage van de lezer Betrokkenheid

Mijn naam is Daniëlle van Duijn. Ik ben getrouwd met Erik en samen hebben we drie kinderen: Sebastiaan van 5 jaar, Fien van 3 jaar en Babet is 1 jaar. Het geloof is voor mij een belangrijk deel van mijn leven. Ik ben er altijd mee bezig geweest. Als kind gingen we naar de kerk in Voorschoten en toen we naar Wassenaar verhuisden, werd dat de plek waar we naar de kerk gingen. In de Kievietkerk ontmoette ik destijds Erik. Het werd later de plek waar we trouwden en waar onze kinderen zijn gedoopt. Het is fijn om met iemand samen te zijn die het geloof met je deelt. Je hoeft nooit iets uit te leggen.

Van huis uit ben ik leerkracht in het basisonderwijs. Na een aantal jaar in Voorschoten gewerkt te hebben, zijn Erik en ik voor drie jaar naar Kenia verhuisd. In eerste instantie voor het werk van Erik, die in de bloemensector werkzaam is. Ik heb daar drie jaar als groepsleerkracht op een Nederlandse school gewerkt. En in ons laatste jaar in Nairobi werd Sebastiaan geboren. Op dit moment zorg ik met veel liefde voor onze kinderen en vervul ik daarnaast diverse vrijwilligersfuncties.

Een aantal maanden geleden werd ik benaderd door dominee Pieter van Winden met de vraag of ik plaats zou willen nemen in de beroepingscommissie. Mijn eerste reactie was meteen heel positief. Ik ben altijd zeer betrokken geweest bij het jeugdwerk in de kerk en nu ikzelf een jong gezin heb, merk ik dat ik ervoor opensta om op een nieuwe manier een steentje bij te dragen aan de kerkgemeenschap.

Samen met acht andere leden vormen we een hechte groep als ik het zo mag zeggen. De leden van de commissie zijn mensen uit uiteenlopende beroepsgroepen en ik leer enorm veel van ieder van hen. Bij een achtergrond als leerkracht past weer een andere mentaliteit dan in het bedrijfsleven bijvoorbeeld. Bovenal merk ik dat er vertrouwen is en ieder kan vrijuit zijn of haar mening geven. Dat is naar mijn idee van groot belang binnen het hele proces. Het enthousiasmeert me enorm dat er zoveel positieve reacties uit de gemeente komen over wat we tot nu toe hebben neergezet en ik kijk dan ook met veel plezier uit naar de volgende stappen die we gaan zetten op weg naar het vinden van de nieuwe predikant! ■

Wilt u ook een bijdrage leveren? Stuur een mail naar de redactie (zie colofon).

ENGELN & SPOOR
UITVAARTVERZORGING

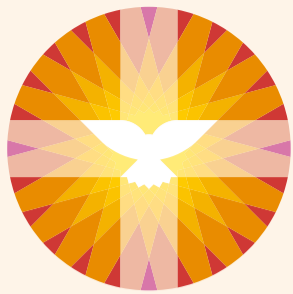
VERZORGD, CORRECT, STIJLVOL

Engelen & Spoor Uitvaartverzorging richt zich op het verzorgen van uitvaarten in Den Haag en omstreken. Wij hebben jarenlange ervaring in traditionele, religieuze en eigentijdse uitvaarten en staan garant voor een verzorgde, correcte en stijlvolle uitvoering van de uitvaart.

U KUNT ONS 24 UUR PER DAG, 7 DAGEN PER WEEK BEREIKEN:
(070) 350 70 00 - INFO@ENGELNENSPoor.NL
WWW.ENGELNENSPoor.NL

HET CLINGENDAELHUYSEN
BENOORDENHOUTSEWEG 279 - 2596 BJ DEN HAAG

Redactioneel Toekomst

Pieter van Winden vergelijkt in zijn openingsartikel over Pinksteren op pagina 1 het christelijk geloof met de opvattingen van schrijver Ilja Pfeijffer zoals hij die neerlegt in zijn recent uitgegeven boek *Hotel Europa*. De rode draad in dit boek is dat ons werelddeel vooral gefocust is op het (rijke) verleden en de toekomst veronachtzaamt. Dat staat in schril contrast met de Bijbel, waarin profeten juist de toekomst als uitgangspunt nemen; zij verwijzen naar dat wat nog komen zal. Diezelfde toekomstgerichtheid staat ook centraal tijdens Pinksteren.

Deze gedachte past mooi bij dit nummer. Nieuwe activiteiten voor de jeugd en voor de Wassenaarse samenleving worden in diverse artikelen belicht. Hierdoor wordt duidelijk dat ook onze plaatselijke kerk vooruit wil en zoekt naar nieuwe wegen om het christelijk geloof kenbaar te maken.

Daarbij is de blik ook gericht op andere kerken in het dorp. Vandaar dat we in dit nummer aandacht besteden aan het 100-jarig bestaan van de NPB in de vorm van een interview met voorzitter Karin Vogelaar. De kern van de NPB: geloof, kunst, muziek, wetenschap en filosofie gaan hand in hand. Een mooie en herkenbare gedachte, ook voor ons. ■

Henk Hogewoning

Kerkdiensten

Dorpskerk, Plein 3, tel. 070 - 511 35 20
Kievietkerk, Oranjelaan 2, tel. 070 - 517 97 24
Messiaskerk, Zijllaan 57, tel. 070 - 511 55 82

Alle kerkdiensten beginnen om 10.00 uur, tenzij anders aangegeven.
Kijk voor actuele informatie over de kerkdiensten op de website: www.pkn-wassenaar.nl

	Dorpskerk	Kievietkerk	Messiaskerk
Zondag 2 juni	ds. M. Treuren (Pijnacker)	ds. B. Hengeveld (Huizen)	ds. P. Koster
Zondag 9 juni 1e Pinksterdag	ds. J.M. de Klerk Dienst à la Paris	mw. ds. R. Schultheiss (Sassenheim)	ds. P. van Winden Doopdienst
Zondag 16 juni	dr. G.P.Th. Bosma (Breda) Dienst van Woord en Tafel	ds. G.C. van de Kamp (Delft)	ds. J.M. de Klerk Dienst van Woord en Tafel
Zondag 23 juni	ds. P. van Winden 19.15 uur: cantatedienst dr. G.P.Th. Bosma (Breda)	ds. J.M. de Klerk Dienst van Woord en Tafel	ds. J.C. van Dongen
Zondag 30 juni Gezamenlijke dienst	Zie Kievietkerk	ds. J.M. de Klerk, Kids Church met aandacht voor overstappers en afscheid ambtsdragers	Zie Kievietkerk
Zondag 7 juli	ds. P. van Winden	mw. ds. M.A. Bezemer 11.30 uur: boerderijdienst voor jongeren bij Lucia en Peter Bogaards, Raaphorstlaan 18. Voorgangers: ds. P. van Winden en ds. J.M. de Klerk	ds. J.M. de Klerk
Zondag 14 juli	ds. J.C. van Dongen	ds. G.C. van de Kamp (Delft)	mw. ds. R. Schultheiss (Sassenheim)
Zondag 21 juli	ds. R. Oranje (Alkmaar)	Geen dienst	ds. P. van Winden
Zondag 28 juli	ds. R. Oranje (Alkmaar)	Geen dienst	ds. P. van Winden

Paaslunch Messiaskerk

De jaarlijkse paaslunch, dit keer op 12 april in de Messiaskerk, was drukbezocht en erg gezellig. Behalve soep en broodjes was er een overdenking van dominee Pieter van Winden. Collega Jilles de Klerk sloot af en kondigde diverse liederen aan. De organisatie was in handen van de diaconie, geassisteerd door meerdere vrijwilligers. ■

*Het volgende nummer...
...verschijnt in de laatste week van juli*

Cheque voor de Dorpskerk

Bij Koningsdag horen lintjes. Maar de traditie wil ook dat op die dag een cheque wordt uitgereikt door de Stichting Monument Dorpskerk Wassenaar aan de kerkenraad. Dus ook op 27 april weer. De cheque werd in ontvangst genomen door penningmeester Hans van Kesteren en dominee Jilles de Klerk die vergezeld werd door zijn vrouw Corrie. ■

Lentefair in de Kievietkerk

Tijdens de Lentefair in de Kievietkerk op 13 april konden gemeenteleden paaspulpetjes kopen en genieten van koffie met gebak, maar ook voor de kinderen was er het nodige te doen, onder andere cupcakes en eieren versieren. De opbrengst van de fair kwam ten goede van een stichting die de behandeling van hersentumoren stimuleert. Ook ging een deel van het geld naar de Kievietkerk voor het vervangen van de vlaggenmast. ■

